

Reykjavík, 13. október 2023

Tilvísun: 2023100001/15.3.4

Alþingi Skrifstofa Alþingis, nefnda- og greiningarsvið
Austurstræti 8-10
101 Reykjavík

Efni: Umsögn um stjórnarfrumvarp lagt fram á 154. löggjafarþing 2023–2024 - Þingskjal 208 — 205. mál.

I.

Inngangur

Þann 29. september 2023 barst Fjaraskiptastofu frumvarp til laga um fjarskipti o.fl. (fjaraskiptanet, skráning, eftirlit o.fl.) 205. mál. Frumvarpið var samið í háskóla-, iðnaðar- og nýsköpunarráðuneytinu og hefur að geyma breytingar á lögum um fjarskipti, lögum um íslensk landshöfuðlén og lögum um Fjaraskiptastofu.

Frumvarpið var áður flutt á 153. löggjafarþingi, 947. mál, en náði ekki fram að ganga, Fjaraskiptastofa skrifaði einnig umsögn við fyrra frumvarp. Nú hefur frumvarpið verið endurflutt en þó með nokkrum breytingum. Til að mynda hefur verið fallið frá tillögu um breytingu á lögum um fjarskipti sem varðaði reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB 2021/1232) sem kveður á um undanþágur frá reglum um fjarskiptaleynd til að gera rafrænum þjónustuaðilum tímabundið kleift, með sérhæfðum sjálfvirkum hugbúnaði, að vakta hvort umferð um þeirra kerfi innihaldi barnaniðsefni. Ástæður þess má rekja til þess að umrædd reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins hefur ekki verið tekin upp í EES-samninginn og undanþágan sem um ræðir og beiting hennar er viðameiri en fyrra frumvarp gerði ráð fyrir og þótti því rétt að bíða með að leggja til lögfestingu á henni þangað til að hún hefur verið tekin upp í EES-samninginn. Fjaraskiptastofa tekur undir framangreind sjónarmið og styður þá ákvörðun að fresta lögfestingu á gerðinni.

Samkvæmt frumvarpinu tengdust aðrar breytingar öðrum umsögnum sem bárust við þinglega meðferð. Með frumvarpinu er fallið frá því að skráningarupplýsingar um skráningu léna þurfi að innihalda símanúmer rétthafa og tæknilegs tengiliðs í breytingum á lögum um íslensk landshöfuðlén. Fram kemur að nægilegt sé að netfang rétthafa og tæknilegs tengiliðs séu gefin upp og ákvæði um það verði í einum staflið, d-lið, í 2. mgr. 9. gr. laganna, sbr. 2. gr. frumvarpsins.

Þá er fallið frá því að orðin „eftir því sem við á“ séu í frumvarpstextanum í nýjum málslið sem lagt er til að bætist við 5. mgr. 25. gr. laga um Fjaraskiptastofu og varðar þagnarskyldu stofnunarinnar um gögn um fjarskiptaöryggi samkvæmt fjarskiptalögum og um starfsemi netöryggissveitar samkvæmt lögum um öryggi net- og upplýsingakerfa mikilvægra innviða. Fjaraskiptastofa fagnar fram komnum breytingatillögum en í umsögn við fyrri útgáfu þessa frumvarps (947. mál) gerði stofnunin einnig athugasemd við orðalagið þar sem ljóst var að tryggja verður að sérstaka þagnarskyldan sé óumdeild og þau gögn sem ákvæði XII. kafla

fjarskiptalaga næði til væru án nokkurs vafa undirorpin sérstakri þagnarskyldu sem gengur framár rétti almennings til aðgangs að upplýsingum samkvæmt upplýsingalögum.

Nánar verður fjallað um álit Fjarskiptastofu á breytingatillögum sem koma fram í 205. máli hér að neðan.

II.

Opinn heildsöluaðgangur að fjarskiptanetum sem hafa notið ríkisaðstoðar

Með frumvarpinu er lagt til að á eftir 38. gr. laga um fjarskipti nr. 70/2022 komi ný grein ásamt fyrir sögninni: *Opinn heildsöluaðgangur að fjarskiptanetum sem notið hafa ríkisaðstoðar.* Kemur þar fram að veita skuli heildsöluaðgang að almennum fjarskiptanetum sem byggð eru upp með ríkisaðstoð í þeim tilgangi að auka aðgengi notenda að háhraðabjónustu. Lagt er til að Fjarskiptastofu verði falið að skera úr ágreiningi um aðgang að viðkomandi netum, þ.m.t. um dýpt aðgangs, tæknilega skilfleti og heildsöluverð. Einnig er fjallað um verð fyrir aðgang að fjarskiptanetum en samkvæmt breytingatillögunni skal byggja á verðsamanburði eða á þeim meginreglum um heildsöluverð sem gilda á sömu eða svipuðum heildsölumörkuðum samkvæmt 52. gr.

Ljóst er að uppbygging fjarskiptainnviða og gagnaflutningshraða á landinu hefur verið metnaðarfullt markmið af hálfu íslenskra stjórnvalda á síðustu árum. Eftir að fjarskiptastarfsemi var gefin frjálss hér á landi leiðir það af eðli máls, að ábyrgð á fjárfestingum og nýsköpun á þessu sviði er ekki lengur á hendi hins opinbera og geta afskipti hins opinbera af frjálsum samkeppnismarkaði orkað tvímælis og skekkt samkeppnisstöðu fyrirtækja. Af þeim sökum ber að líta á ríkisaðstoð til uppbyggingar á fjarskiptainnviðum, hvort heldur sem er úr fjarskiptasjóði, með framlögum beint úr ríkissjóði eða framlögum frá sveitarfélögum, þann valkost sem síðast ber að kanna við uppbyggingu fjarskiptainnviða. Hins vegar er ljóst að upp geta komið tilvik þar sem slíkra aðgerða sé þörf, ef t.a.m. um er að ræða landssvæði sem búið hafa við alvarlegan og langvarandi markaðsbrest. Ef gripið er til slíkra aðgerða þarf að gæta þess að þær raski ekki hugsanlegu samkeppnisumhverfi á viðkomandi svæði. Ef tækifæri er nýtt til þess að byggja kerfi umfram þarfir brýnna öryggishagsmuna er mikilvægt að fjárfestingin nýtist öllum markaðsaðilum á jafnræðisgrundvelli, til dæmis með því að veita opinn heildsöluaðgang að slíkum fjarskiptainnviðum.

FST fagnar fyrirhuguðum breytingum sérstaklega í ljósi þess að ekki hefur áður verið fjallað með skýrum hætti um opinn heildsöluaðgang að fjarskiptanetum sem notið hafa ríkisaðstoðar í íslenskum lögum. Þá má líta til þess að framkvæmdastjórn ESB innleiddi í fyrsta skipti leiðbeinandi reglur á sviði ríkisaðstoðar og uppbyggingu ljósleiðaraneta árið 2009. Leiðbeiningarnar byggðust á ákvörðunum og fordæmum framkvæmdastjórnarinnar og dómstóla ESB. Fyrir gildistöku leiðbeininganna voru mál á þessu sviði metin út frá almennum ríkisaðstoðarreglum ESB og SSESb í hverju tilviki fyrir sig.

Þann 8. febrúar 2023 gaf ESA út endurskoðaðar leiðbeiningar um ríkisaðstoð fyrir breiðbandsþjónustu. Um er að ræða innleiðingu á leiðbeiningum framkvæmdastjórnar Evrópusambandsins sama efnis frá 12. desember 2022.

Leiðbeiningum ESA er ætlað að auðvelda aðildarríkjum EFTA að skipuleggja og framkvæma aðgerðir til ríkisstuðnings á þessu sviði sem standast kröfur EES-réttar um lögmæta ríkisaðstoð. Taka leiðbeiningarnar m.a. til þess hvernig standa eigi að því að skilgreina og afmarka markaðsbrestssvæði svo forða megi því að ríkisstuðningur hafi skaðleg áhrif á samkeppni. Leiðbeint er um hvernig úthlutun á ríkisstyrkjum eigi að fara fram í opnu og gagnsæju stjórnsýsluferli þar sem tryggt er að jafnræði aðila sé gætt. Fjallað er um þær kvaðir sem eigendur ríkisstyrktra fjarskiptainviða þurfa að hlíta og hvaða eftirlitshlutverki fjarskiptaeftirlitsstjórnvöld hafa að gegna, s.s. varðandi opinn heildsöluaðgang að slíkum innviðum og verðlagningu fyrir hann.

Í 2. mgr. 1. gr. frumvarpsins kemur fram að verð fyrir aðgang að fjarskiptanetum skv. 1. mgr. skuli að jafnaði byggjast á verðsamanburði eða á þeim meginreglum um heildsöluverð sem gilda á sömu eða svipuðum heildsölumörkuðum skv. 52. gr. Þá segir að Fjarskiptastofu sé heimilt að veita undanþágu frá kröfu um að heildsöluaðgangur skuli byggjast á verðsamanburði standi fyrirhuguð nýting á fjarskiptaneti ekki undir heildsöluverði og undanþágan sé í samræmi við reglur um ríkisaðstoð.

Í kafla 5.2.4.4. leiðbeininga ESA kemur fram að heildsöluaðgangur þriðju aðila að ríkisstyrktum fjarskiptainviðum sé grundvallaratriði í framkvæmd ríkisaðstoðar. Einnig styrki slíkur heildsöluaðgangur samkeppni á þeim mörkuðum sem ráðstöfunin tekur til m.a. með því að koma í veg fyrir að til verði svæðisbundin einokun á þjónustu. Tekið er fram að þegar ríkisstyrkur er veittur til uppbyggingar fjarskiptainviða skal tryggja fyrirtækjum heildsöluaðgang á sanngirnisgrundvelli og án mismununar.

Í leiðbeiningunum er nánar kveðið á um verð fyrir aðgang að fjarskiptanetum í kafla 5.2.4.4.4. Kemur þar fram að við ákvörðun á verði fyrir heildsöluaðgengi að háhraðanetum skuli aðildarríkin tryggja að verð byggist á einum af þremur kostnaðarviðmiðum. Eitt slíkt viðmið er meðalheildsöluverð sem er í gildi á öðrum sambærilegum og samkeppnishæfari svæðum í aðildarríkinu. Er framangreint í samræmi við orðalag breytingatillögunar.

Að mati Fjarskiptastofu er einnig mikilvægt að stofnunni sé veitt heimild til þess að veita undanþágu frá því viðmiði þar sem ekki er sjálfgefið að fyrirhuguð nýting á fjarskiptaneti standi undir heildsöluverði. Verður því að vera til staðar svigrúm þar sem hægt er að komast að sanngjarnri niðurstöðu í samræmi við reglur um ríkisaðstoð.

Draga má saman að afstaða Fjarskiptastofu er sú að lögfesting ákvæðis um opinn heildsöluaðgang að ríkisstyrktum fjarskiptanetum, sem hingað til hefur aðeins verið kveðið á um í leiðbeiningum ESA, vera þess fallna að ýta undir jafnræði samkeppnisaðila á markaðinum og auka réttaröryggi í málaflokknum.

III.

Breytingar á lögum um höfuðlén

Í II. kafla frumvarpsins eru settar fram breytingatillögur á lögum um íslenskt landshöfuðlén. Fjarskiptastofa fagnar fram komnum breytingatillögum og telur að breytingarnar séu til þess fallnar að auka gagnsæi á notkun á íslensku landshöfuðlén. Í 2. kafla frumvarpsins er fjallað um tilefni og nauðsyn lagasetningar. Þar segir m.a. markmiðið með þeim breytingum sem frumvarpið kveði á um sé að skerpa á reglum um lénaskráningar, þannig að yfirvöld geti haft hendur í hári ábyrgðarmanna léna sem gerast brotlegir við lög. Í lénalögunum sé ekki nægilega skýrt hvaða heimildir lögregla hefur til þess að afla upplýsinga um ábyrgðaraðila tiltekinna léna

og upp hafa komið mál þar sem ekki hefur verið hægt að verða við eðlilegum beiðnum um upplýsingar um hver sé ábyrgðarmaður tiltekinna vefsíðna sem hafa að geyma ólögð efni. Af því leiðir að það er ekki nægilega skýrt hvernig lögregla á að takast á við glæpi á netinu í þeim tilvikum þar sem um er að ræða brot á vefsíðum sem heyra undir landshöfuðléninu .IS.

Til þess að ná utan um framangreint var talið æskilegt að skoða hvort ríkari kröfur mætti gera til þjónustuveitenda eða annarra milligönguaðila, sem veita þjónustu af því tagi sem hér um ræðir. Við undirbúning tillögunnar kallaði háskóla-, iðnaðar- og nýsköpunarráðuneytið eftir upplýsingum frá Fjarskiptastofu um hvernig eftirliti með lögum um íslensk landshöfuðlén væri háttað. Þá fundaði ráðuneytið með ISNIC, skráningarstofu landshöfuðlénisins .is, og í kjölfar þess fundar hófst vinna við nýja reglugerð um lénaskráningar, á grundvelli laga um íslensk landshöfuðlén, nr. 54/2021. Í kaflanum kemur enn fremur fram að mat ráðuneytisins sé að þörf sé á að skerpa á verklag lögreglu gagnvart rekstraraðilum mikilvægra innviða, á borð við ISNIC, þegar upp koma alvarleg mál. Ávallt þurfi að gæta að sjónarmiðum um réttaröryggi en tryggja um leið að aðilar sem telja á sér brotið hafi leiðir til þess að leita réttar síns. Mikilvægt sé að í reglum um skráningu léna og hýsingarþjónustu sé skýrt hverjir séu raunverulegir ábyrgðaraðilar efnis á netinu. Með því móti væri að miklu leyti svarað því ákalli sem fram kemur í fyrrnefndu minnisblaði Persónuverndar, Fjarskiptastofu, ríkislögreglustjóra og ríkissaksóknara.

Í frumvarpinu eru lagðar til orðalagsbreytingar á heimildarákvæði laga um íslensk landshöfuðlén um lokun og haldlagningu skráðra léna, þar sem skýrar er tekið á því til hvaða brota á almennum hegningarlögum umrædd heimild getur náð, auk upplýsingaskyldu skráningarstofu og skráningaraðila til tiltekinna stjórnvalda

3.1 Varðandi 2. gr. frumvarpsins

2. gr. frumvarps þess sem flutt er á 154. löggjafabingi (mál 205) hljóðar svo:

„Við 2. mgr. 9. gr. laganna bætist fjórir nýir málslíðir, svohljóðandi: Reglur um skráningu léna skulu geyma upplýsingar um hvernig réttmæti upplýsinganna er sannreynt og skulu birtar opinberlega. Sama gildir um skráningarupplýsingar sem ekki teljast til persónuupplýsinga. Skráningarupplýsingar skulu innihalda nauðsynlegar upplýsingar til að unnt sé að kanna þær nánar með því að hafa samband við rétthafa léna og tæknilegan tengilið léna. Skráningarupplýsingar skulu að lágmarki hafa að geyma eftirfarandi:

- a. heiti léns,
- b. dagsetningu skráningar,
- c. nafn rétthafa,
- d. netfang rétthafa og tæknilegs tengiliðs.“

Fjarskiptastofa tekur ekki sérstaklega afstöðu til þess að fallið hafi verið frá því að skráningarupplýsingar þurfi að innihalda. Fjarskiptastofa ítrekar samt sem áður álit stofnunarinnar að brýnt sé að upplýsingar séu skráðar um notendur léns.

Á síðastliðnum árum hefur laga- og starfsumhverfi Fjarskiptastofu breyst töluvert. Eftir gildistöku nýrra laga um stofnunina þann 1. júlí 2021 er það eitt af markmiðum stofnunarinnar að stuðla að öryggi almennings, fyrirtækja og samfélagsins alls á sviði fjarskipta og netöryggis. Sérstök áhersla skal lögð á viðbragðsgetu netöryggisveitar og þjónustu við samfélagið, almenning og fyrirtæki, sbr. 2. mgr. 3. gr. laga nr. 75/2021. Skal netöryggisveit stofnunarinnar skv. 2. mgr. 9. gr. laganna, m.a. fyrirbyggja og draga úr hættu á netárásum og öðrum öryggisatvikum í netumdæmi Íslands auk þess að greina ógnir og atvik á frumstigi í netumdæminu, fyrirbyggja og takmarka útbreiðslu þeirra og tjón sem af þeim kann að hljóta.

Ljóst er að mikil aukning hefur verið í svokölluðum vefveiðaárásum hér á landi þar sem notuð eru lén, þ.m.t. íslensk landshöfuðlén, til að svíkja út fjármagn af íslenskum almenningi og fyrirtækjum. Aðgangur netöryggisveitar að upplýsingum í réttthafaskrá skráningarstofu gegnir lykilhlutverki netöryggisveitarinnar til að geta brugðist við þessum árásum. Þannig getur sveitin í krafti heimilda sinna beint tilmælum til fjarskiptafyrirtækja að, t.d. sía út spilliumferð, loka tengingum, lénum eða vefslóðum, til að fyrirbyggja árásir og svik og lágmarka þannig það tjón sem af þessu getur hlotist. Fjarskiptastofa telur þá breytingu sem lögð er til í 6. gr. frumvarpsins sem kveður á um ítarlegri skráningarupplýsingar á réttthafa til bóta. Fjarskiptastofa telur þó að ganga þurfi lengra til að takmarka notkun íslenskra léna í slíkum vefveiðaárásum.

Þegar skráningarstofa hefur samþykkt umsókn um notkun á léni eru upplýsingar um lénið og hýsingarstað lénsins skráðar í gagnagrunn skráningarstofunnar og eru upplýsingar um réttthafa, tæknilegan tengilið og hýsingaraðila færðar í svokallaðan WHOIS gagnagrunn. Í WHOIS gagnagrunni eru þannig tengiliðaupplýsingar um réttthafa lénsins, tengilið réttthafa, greiðanda, tæknilegan tengilið og hýsingaraðila. Þessi gagnagrunnur er fyrst og fremst notaður í þeim tilgangi að hafa uppi á eiganda eða hýsingaraðila lénsins ef upp koma villur eða ef vefsíða er misnotuð í einhverjum tilgangi, eins og t.d. að senda út ruslpóst eða í netveiðum. Í dag er ekki gerð krafa um að raunverulegir notendur léna séu gefnir upp og hefur það verið nýtt til leppskráninga á lénum sem svo eru nýtt í vefveiðaárásir. Skráður réttthafi ber fyrir sig þagnarskyldu gagnvart notendum léna og ómögulegt er að nálgast þá. Þannig geta aðilar bakvið leppfyrirtækið ítrekað notfært sér lén til að viðhalda svikaherferðum.

Að mati Fjarskiptastofu er nauðsynlegt að bregðast við slíku. Þannig er ekki nægjanlegt að mati Fjarskiptastofu, að hafa einungis skráðar upplýsingar um réttthafa lénsins. Því leggur stofnunin til að gerðar verði breytingar á 4. gr. frumvarpsins og við 2. mgr. 9. gr. laganna bætist skylda á réttthafa að skrá ákveðnar upplýsingar um notanda léna, sbr. breytingar á c, d og e-liðum. Þá er eðlilegt að réttthafi geti ávallt upplýst um hver sé raunverulegur notandi léns. Framangreint myndi takmarka áður nefnda notkun á íslenskum lénum.

Það getur jafnframt verið mikilvægt að koma skilaboðum um mögulega misnotkun á lénum til notanda þeirra. Þannig geta notendur á tíðum verið ómeðvitaðir um að lén þeirra séu notuð í misjöfnum tilgangi. Til að tryggja skilvirkt upplýsingaflæði og skjótt viðbragð er mikilvægt að hægt sé að koma upplýsingum til notanda viðkomandi léns með fljóttum hætti. Leggur Fjarskiptastofa því til að við bætist nýr stafliður þar sem réttthafa er gert skylt að skrá netfang sem sannanlega áframsendir póst á notanda lénsins.

Leggur Fjarskiptastofa til að ákvæði 4. gr. frumvarpsins orðist svo [undirstr. FST]:

Við 2. mgr. 9. gr. laganna bætist fjórir nýir málslíðir, svohljóðandi: Reglur um skráningu léna skulu geyma upplýsingar um hvernig réttmæti upplýsinganna er sannreynt og skulu birtar opinberlega. Sama gildir um skráningarupplýsingar sem ekki teljast til persónuupplýsinga. Skráningarupplýsingar skulu innihalda nauðsynlegar upplýsingar til að unnt sé að kanna þær nánar með því að hafa samband við rétthafa léna, tæknilegan tengilið léna og áframsendingu tölvupóst til notanda léna. Skráningarupplýsingar skulu að lágmarki hafa að geyma eftirfarandi upplýsingar:

- a. heiti léns,
- b. dagsetningu skráningar,
- c. nafn rétthafa og notanda,
- d. netfang og símanúmer rétthafa og notanda,
- e. netfang og símanúmer tæknilegs tengiliðs rétthafa og notanda,
- f. ef við á, netfang sem að sannanlega áframsendir póst á notanda lénsins

Auk framangreinds telur Fjarskiptastofa nauðsynlegt að tryggja ákveðna eftirfylgni með því að skráningaupplýsingar séu réttar. Þannig væri æskilegt að heimila skráningarstofu að loka fyrir eitt eða fleiri lén rétthafa brjóti rétthafi á skráningarskilyrðum laganna, þ.m.t. framangreindar viðbætur á 2. mgr. 9. gr. Leggur Fjarskiptastofa til að gerðar verði eftirfarandi breytingar á 3. mgr. 9. gr. laganna, þannig að hún yrði svohljóðandi [undirstrikað er breytingartillaga FST]:

„Skráningarstofa skal stuðla að því að rétthafar léna séu upplýstir um skilyrði skráningar léna samkvæmt lögum þessum. Séu skilyrði um skráningu léna ekki uppfyllt skal skráningarstofa beina ábendingu um úrbætur til rétthafa. Sé ábendingum um úrbætur ekki sinnt skal skráningarstofa fjarlægja vísanir til lénsins úr nafnaþjónum landshöfuðlénsins þar til bætt hefur verið úr. Verði aðili uppvís að því að misnota skráningu léna, t.a.m. um raunverulega notendur, er skráningarstofu heimilt að loka aðgangi hans að skráningarkerfi og/eða fyrir eitt eða fleiri lén á hans nafni. Rétthafi skal ávallt geta upplýst um endanlegan notanda skráðs léns.“

3.2. Nýtt markmiðsákvæði

Með því frumvarpi sem nú liggur fyrir Alþingi er m.a. verið að bregðast við ólögumætri starfsemi á netinu. Fjarskiptastofa telur eðlilegt að kveða á um ákveðna leiðbeiningu um hvaða lén megji í raun skrá. Íslenska landslénið hefur órjúfanlega tengingu við land og þjóð. Því er mikilvægt að skráningar á landsléninu .is fari saman við þjóðarhagsmuni og verði ekki misnotað í ólögumætum tilgangi eða með þeim hætti að það skaði orðspor Íslands. Samkvæmt gildandi lögum er skráningarstofu í vald sett að setja sér sínar eigin skráningarreglur. Við umsögn um frumvarp það er lagt var fyrir 153. Lögjafabætur, mál nr. 947 lagði Fjarskiptastofa til *almennt markmiðsákvæði* sem gæti tryggt að skráningarreglur endurspegli þá þjóðarhagsmuni sem hér eru undir. Er sú tillaga endurtekin og lagt er til að í III. kafla gildandi laga verði bætt við eftirfarandi ákvæði:

„Nafn á léni sem tengist íslenska landshöfuðléninu þarf að samrýmast réttmætum og lög­mætum hagsmunum rétthafa þess og skerða ekki lögvarin réttindi annarra. Nafn slíks léns má ekki tengjast refsiverðri starfsemi eða brjóta gegn gildandi lögum. Nafn á léni þarf ennfremur að vera í samræmi við alþjóðlegar skuldbindingar Íslands og ekki vera til þess fallið að skaða orðspor landsins að öðru leyti.“

Á undanföllum árum hafa komið upp tilvik um skráningu léna sem telja má að gangi gegn ákveðnum þjóðarhagsmunum, t.d. skráning á léninu isis.is o.fl. Almenn t markmiðsákvæði sem þetta myndi, að mati Fjarskiptastofu, vera til þess fallið að styrkja löggjöfina og vera skýr og nauðsynlegur leiðarvísir fyrir skráningarstofu og starfandi úrskurðarnefnd léna, sem skipuð er af stjórn ISNIC, til að hafna skráningu léna sem berlega ganga gegn þjóðarhagsmunum og ímynd Íslands.

3.3. Áréttning vegna eftirlits Fjarskiptastofu

Fjarskiptastofa hefur ekki efnislegar athugasemdir við þær breytingatillögur sem að settar eru fram í frumvarpinu en telur mikilvægt í ljósi breytinga sem lagðar eru til á 2. mgr. 9. gr. laganna að áréttta takmarkað eftirlitshlutverk stofnunarinnar á grundvelli 13. gr. laganna, sbr. og g liður 2. mgr. 8. gr. þeirra. En samkvæmt ákvæðinu fer Fjarskiptastofa með eftirlit með því að starfsemi skráningarstofu uppfylli skilyrði laganna. Eftirlitið er þó einungis formlegs eðlis og einkorðast við að stofnunin kalli eftir upplýsingum hvort að skráningaraðili uppfylli þau formlegu skilyrði sem talin eru upp í 6. og 8. gr. laganna. Þannig gera lögin ekki ráð fyrir því að stofnunin leggi efnislegt mat á þær upplýsingar sem berast frá skráningaraðila. Er tekið fram í skýringum við 13. gr. að umfang eftirlitsins verði í „algjöru lágmarki“. Þá er í almennum athugasemdum við frumvarp er varð að lénalögum sérstaklega tiltekið að ekki sé „gert ráð fyrir að fulltrúar stofnunarinnar fari á starfstöð skráningaraðila og geri úttektir, t.d. til að staðfesta efni upplýsinga sem skráningarstofa sendir til stofnunarinnar.“ Að mati Fjarskiptastofu nær framangreint til þeirra breytinga sem lagðar eru til í 4. gr. frumvarpsins á 2. mgr. 9. gr. laganna.

Fjarskiptastofa telur ekki þörf á að fjalla sérstaklega um ákvæði 3. og 4. gr. frumvarpsins að öðru leyti en því að Fjarskiptastofa fagnar því að það verði skýr lagaheimild til handa netöryggissveit stofnunarinnar að fá aðgang að upplýsingum um rétthafa léns. Helst það í hendur við áður nefnt hlutverk sveitarinnar að fyrirbyggja og draga úr tjóni á netárásam í netumdæmi Íslands.

IV.

Breyting á lögum um Fjarskiptastofu

Í 5. gr. frumvarpsins er lögð til breyting á 5. mgr. 25. gr. laga um Fjarskiptastofu í þeim tilgangi að tryggja að sérstök þagnarskylda hvíli á starfsfólki Fjarskiptastofu er fer með eftirlit með öryggi fjarskiptaneta og fjarskiptaþjónustu sem og starfsfólki netöryggissveita. Í umsögn Fjarskiptastofu um 947. mál sem lagt var fram á 153. löggjafarþingi var orðalag 7. gr., sem fjallaði um sama efni talið óheppilegt þar sem vafi gæti leikið á því hvort það skuli eiga við, sbr. orðalagið “eftir því sem við á”. Brugðist hefur verið við athugasemdum Fjarskiptastofu í frumvarpi því sem hér er til umræðu og eru því ekki gerðar frekari athugasemdir við ákvæðið.

Virðingarfyllst,
f.h. Fjarskiptastofu

Kristjana Torfadóttir